

تلاش جهانی عربستان سعودی برای تقابل با ایران

گزارشی تحلیلی که دفتر خبرگزاری «رویترز» در ریاض منتشر کرده، نشان می‌دهد که عربستان سعودی استراتژی خود برای مقابله با ایران را از خاورمیانه فراتر برده و در این راه، دیگر متکی به متحدین غربی خود نیست. انگوس مک‌داول، نویسنده گزارش، می‌گوید از زمان به قدرت رسیدن سلمان در اولین ماه‌های سال گذشته، ریاض استراتژی خود را تغییر داده و مشغول افزایش نفوذ خود در آفریقا، آسیای و آمریکای لاتین است؛ به خصوص پس از پذیرفتن این که توافق هسته‌ای نهایی است و جلوی آن را نمی‌شود گرفت. شاخص‌ترین تلاش ریاض، استفاده از شبکه‌های اسلامی برای ترغیب دولت‌ها به لغو قراردادهای خود با ایران است؛ از جمله از طریق ایجاد «اتلاف اسلامی» علیه تروریسم که تقریباً از هر کشور مسلمانی برای پیوستن به آن دعوت شده، به جز ایران. عادل الجعیر، وزیر خارجه عربستان، اخیراً در کنفرانسی خبری در توجیه این عمل گفت: «ایران با پشتیبانی از تروریسم، خودش خودش را منزوی کرده است.» گزارش رویترز نشان می‌دهد که صحنه تقابل ریاض و تهران، دیگر فراتر از تخصیص منطقه‌ای سوریه و یمن است. مثلاً ائتلاف ضدتروریستی کشورهای اسلامی، شامل کشورهای همچون مالزی و پاکستان است. عربستان قصد دارد در ماه رمضان امسال یک «مرکز هماهنگی» برای آن ایجاد کند. احتمالاً در این ماه نشست با حضور وزرای دفاع کشورهای عضو این ائتلاف تشکیل می‌شود و مرکز فوق‌الذکر نیز در ریاض گشوده می‌شود. یک مقام نظامی سعودی به رویترز گفته این «مرکز هماهنگی» شامل خدمه‌ای دائمی از تمام کشورهای عضو خواهد بود. این ائتلاف نه تنها شامل ایران نیست، بلکه دیگر دولت شیعه‌محور نزدیک به ایران، یعنی عراق نیز به عضویت آن دعوت نشده است.

مردی برای تمام فصول

گزارش «وال استریت ژورنال» از نقش برجسته زنگنه در «اوپک»

در پی برگزاری نشست اخیر سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و با بی‌نتیجه ماندن تلاش عربستان برای حفظ سقف تولید این سازمان، راه تهران برای بازگشت به سهمیه ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه‌ای خود در دوره قبل از تحریم‌ها، هموارتر شد. در همین راستا، روزنامه «وال استریت ژورنال» با انتشار مطلبی از نفوذ وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران بر تصمیم‌گیری‌های اوپک سخن گفته و می‌نویسد وزیر نفت ایران بارها تلاش اعضای اوپک، از جمله عربستان سعودی را برای کاهش تولید نفت خام، بی‌نتیجه گذاشته است. در حالی که تعداد زیادی از کشورهای عضو اوپک در نشست اخیر این سازمان پیشنهادی مبنی بر تغییر سقف تولید نفت خام ارائه دادند، این ایده تنها با گذشت ساعاتی، با سخنان بیژن زنگنه سرکوب شد. بر این اساس، صبح روز پنجشنبه دیگر خبری از پیشنهاد محدودیت در سقف تولید نفت اوپک روی میز اعضا نبود و کشورهای عضو هیچ واکنشی به این موضوع نشان ندادند.

در ادامه این مطلب آمده که در ماه‌های اخیر، وزیر نفت ایران نقش پررنگ و قدرتمندی را در میان بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت جهان ایفا کرده است. نفوذ و قدرت زنگنه به دنبال برنامه ایران برای بازپس‌گیری جایگاهش در بازارهای جهانی نفت در دوران پسااوجام به طرز چشمگیری افزایش یافته است. این وزیر ۶۳ ساله ایرانی، تلاش‌های اعضای اوپک برای توقف افزایش تولید نفت خام را بی‌فایده می‌داند. به گفته افرادی که بیژن زنگنه را از نزدیک می‌شناسند، او وظیفه خود را در سمت وزارت طوری ارزیابی می‌کند که قادر است موازنه قدرت میان بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت خام در جهان، به ویژه عربستان سعودی، اصلی‌ترین رقیب ایران در حوزه تولید نفت خام را دستخوش تغییر کند. واکنش زنگنه و اعمال نفوذ و قدرت وی، هم‌زمان با اقدام عربستان سعودی برای تحقق برنامه‌ای جامع در راستای کاهش وابستگی خود به عایدات نفتی، قابل تأمل است. جان هال، رئیس مرکز مشاوره «آلفا انرژی» انگلیس و یکی از ناظران قدیمی اوپک می‌گوید: «اکنون که نعیمی، وزیر نفت عربستان برکنار شده است، زنگنه پس از وی با تاجر به‌ترین وزیر نفت عضو اوپک خواهد بود و با

تجربیاتش در اوپک بهره‌مند است». در مقابل، زنگنه یکی از بازماندگان «دیگ ساینده سیاست» در ایران است. از او به عنوان «شاهزاده وزیران» یاد می‌شود؛ نامی که پس از خدمت در پست‌های مختلف وزارتی طی ۲۵ سال اخیر به وی داده شده است.

وال استریت ژورنال می‌افزاید در دوران خدمت به دولت، وی در جریان جنگ با عراق با تأمین مواد غذایی، جاده‌سازی و توسعه تجهیزات برای منحرف کردن موشک‌های عراقی ساخت فرانسه، به مردم کشورش کمک کرد. او همچنین به عنوان وزیر انرژی و پس از آن به عنوان وزیر نفت در دوران دولت هفتم و هشتم خدمت کرد. او در زمان حسن روحانی نیز این سمت را بر عهده دارد. از زنگنه به عنوان فردی سخت‌گیر و رابزینی عصبانی یاد می‌شود؛ در حالی که او در نهایت قادر به سازش است. افرادی که وی را به خوبی می‌شناسند، معتقدند او قادر است از عایدات نفتی برای کاهش معضل بیکاری در کشور استفاده کند.

گفتنی است وزیران نفت و انرژی اوپک یکصد و شصت و نهمین نشست اوپک را روز پنجشنبه گذشته برگزار کردند و این بار هم مانند اجلاس یکصد و شصت و هشتم، سقف تولید اعضای سازمان برای ۶ ماه آینده تعیین نشد. برخی این اتفاق را به ناکارآمدی اوپک تعبیر کردند، اما شاید بتوان گفت که این اولین بار در طول ۳ سال گذشته بود که اوپک نتوانست بهترین موضع را از خود به نمایش بگذارد و بازار نفت خام را متشنج نکند. در این زمینه، کارشناسان معتقدند که افزایش قدرت چانه‌زنی ایران در اوپک به سبب رشد تولید نفت خام آن موجب شده تا این بار اوپک مدیریت شده به کار خود پایان دهد؛ چرا که اساساً ایران کشوری طرفدار ثبات بازار است و در عین حال که از منافع خود دفاع می‌کند، سود سایر کشورهای تولیدکننده نفت خام را نیز در تصمیماتش لحاظ می‌کند. نکته دیگری که در نشست اخیر اوپک حائز اهمیت است انتخاب محمد بارکیندو، کاندیدای نیجر به به عنوان دبیر کل اوپک با اجماع کشورهای عضو سازمان بود. در این خصوص نیز می‌توان گفت که وزیر نفت ایران، نقش قابل ملاحظه‌ای ایفا کرد.

نشست آوریل سران اوپک، برنامه عربستان را برای فریز تولید نفت خام ناپود کرد. پیشنهاد عربستان در راستای فریز نفت، با غیبت ایران به عنوان یکی از مهمترین اعضای نتیجه ماند.

خلالد الفالح، وزیر نفت جدید عربستان که سابقه‌ای طولانی در حوزه نفت و انرژی این کشور دارد، در حال حاضر ریاست شرکت نفتی سعودی «آرامکو» را بر عهده دارد. او برای ایجاد روابط گسترده میان وزیران نفت اوپک شناخته شده نیست؛ هر چند ناظران بر این باورند که نوسان زیادی را به عنوان رهبر صنعت نفت یک کشور که سابقه صادرات نفت خام را بیش از هر کشور تولیدکننده دیگری در کارنامه داشته، تجربه کرده است. جیمی بوستر، یکی از اعضای مرکز مطالعات سیاست انرژی جهانی در دانشگاه کمبلیا می‌گوید: «زنگنه از مزایای زیادی همچون تولید روز افزون ایران و

توجه به اشارات اخیر وی، تولید نفت خام ایران همچنان افزایش خواهد یافت که با این حال، سعودی‌ها با این شرایط کنار نخواهند آمد». در ادامه این مطلب آمده است: «زنگنه چندین پیشنهاد مصاحبه ما را تاکنون رد کرده است. ایران و عربستان سعودی از سیاست نفتی به عنوان اهرمی برای کسب نفوذ در خاورمیانه استفاده می‌کنند. روابط دیپلماتیک دو کشور نیز امیدوارکننده نیست». تهران خواستار بازپس‌گیری سهم نفت خود به میزان پیش از تحریم‌ها، یعنی حدود ۴ میلیون بشکه در روز است. زنگنه روز پنجشنبه در این خصوص به خبرنگاران گفت ایران هم اکنون با تولید روزانه ۳.۸ میلیون بشکه نفت خام، به این رقم تولید بسیار نزدیک شده است. زنگنه با به دست گرفتن سکان وزارت نفت ایران در سال ۲۰۱۳، پیام آور یأس در هم‌تایان سعودی خود در حوزه انرژی شد؛ به طوری که در

تلاش برای نجات مردم از ساختمانی که دچار آتش‌سوزی شده؛ یانگون، میانمار

وزیر خارجه آمریکا، جان کری در رقابت سنتی؛ مغولستان

کودکان کنگویی در آتش‌سوزی در دامنه کوه؛ کالیفرنیا

ALJAZEERA

درخواست کشورهای عربی برای جلسه با «بان کی مون»

کشورهای حاشیه خلیج فارس خواستار برگزاری نشست فوق‌العاده با بان کی مون، دبیرکل سازمان ملل شدند. این درخواست پس از آن صورت گرفت که سازمان ملل، در هفته جاری ائتلاف عربستان سعودی در حمله به یمن را به دلیل کشتار کودکان بی‌گناه در لیست سیاه قرار داد. نمایندگان کشورهای حاشیه خلیج فارس جلسه‌ای اضطراری در نیویورک تشکیل دادند و در آن تصمیم به درخواست از بان کی مون برای نشست و اعتراض به حکم صادر شده علیه ائتلاف عربی کردند.

رای‌الیوم

بنیامین نتانیاهو به مسکو می‌رود

دفتر نخست‌وزیر رژیم اسرائیل، روز یکشنبه اعلام کرد که بنیامین نتانیاهو امروز دوشنبه سفر کاری خود به مسکو را آغاز می‌کند. دفتر نخست‌وزیری روسیه، هدف از این ملاقات را گفت‌وگوی دو طرفه بر سر مسائل جاری سوریه و همچنین گرامیداشت بیست و پنجمین سالگرد برقراری روابط مجدد دیپلماتیک میان دو طرف عنوان کرده است. گفتنی است، این سومین سفر نخست‌وزیر رژیم اسرائیل به مسکو از سپتامبر سال گذشته میلادی است. دفتر نخست‌وزیری رژیم اسرائیل از ذکر جزئیات این سفر خودداری کرده است.

theguardian

داعش، آماده خروج از عراق می‌شود

ابوبکر البغدادی، سرکرده داعش، از عناصر خود در عراق خواسته خود را برای انتقال هرچه سریع‌تر از این کشور به مکانی دیگر مهیا کنند. رئیس مجلس اسلامی عراق نیز از دستیابی رزمندگان عراقی به نامه‌ای با مهر و امضای ابوبکر البغدادی خبر داد که دستور مذکور در آن نامه خطاب به عناصر این گروه تروریستی در عراق، عنوان شده بود. اگر تروریست‌ها کنترل فلوچه را از دست بدهند، کار داعش به پایان می‌رسد. این روزنامه انگلیسی به نقل از افراد حاضر در نبرد فلوچه نوشته، این شهر قلب داعش است و در صورت شکست در فلوچه کار داعش تمام خواهد بود.

THE HILL

کورکر: سیاست‌های کلینتون، فاجعه بار است

در ادامه مواضع جمهوری خواهان و دموکرات‌ها علیه بکدینگر در آستانه انتخابات نهایی ریاست جمهوری آمریکا، باب کورکر، سناتور ارشد جمهوری خواه گفته سیاست‌های هیلاری کلینتون در زمان ریاستش بر وزارت خارجه فاجعه‌بار بوده و به رشد گروه‌های تروریستی کمک کرده است. رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا گفت: «زمانی که به تصمیماتی که او در سال ۲۰۱۱ گرفت فکر می‌کنیم، می‌بینیم که آن تصمیمات واقعاً فاجعه‌بار بودند». وی افزود: «لبی را در نظر بگیرید؛ به نظر من خودش کتابچه‌ای است. تصمیماتی که نباید در سیاست خارجی گرفت.»